

KONRAD ROJEK

<https://doi.org/10.33995/wu2022.2.6>

Zależność między rozwojem społeczno-gospodarczym a popytem na ubezpieczenia w Polsce w latach 2004–2019

W artykule opisano badanie zależności zachodzących między wybranymi wskaźnikami rozwoju społeczno-gospodarczego a popytem na ubezpieczenia w Polsce. W celu przeprowadzenia analizy zbudowano model ekonometryczny, w którym za zmienną objaśnianą przyjęto wartość składki przypisanej brutto (zmienna reprezentuje popyt na ubezpieczenia). Natomiast do zbioru zmiennych objaśniających (reprezentujących rozwój społeczno-gospodarczy) zaliczono m.in. indeks ubóstwa, indeks niepopularności u wyborcy, indeks polityki stabilizacji, składowe Human Development Index – HDI (wskaźnik oczekiwanej długości życia, indeks edukacyjny, wskaźnik dochodu) oraz subindeksy Index of Economic Freedom – IEF (m.in. prawa własności, obciążenia podatkowe, wydatki rządowe, wolność biznesu, wolność rynku pracy, wolność handlu, wolność inwestycyjna, wolność finansowa). Przyjęty zakres badań przypada na lata 2004–2019. Modelowanie ekonometryczne zostało wykonane w programie Gretl.

Na podstawie analizy ekonometrycznej stwierdzono, iż spośród czynników rozwoju społeczno-gospodarczego to indeks edukacyjny, wolność rynku pracy, wolność handlu i wolność inwestycyjna najlepiej wyjaśniały kształtowanie się wartości składki przypisanej brutto w Polsce w latach 2004–2019. Wartyym zauważenia jest fakt, że negatywny wpływ odnotowano tylko w przypadku indeksu edukacyjnego.

Słowa kluczowe: rynek ubezpieczeń, rozwój społeczno-gospodarczy, Human Development Index, Index of Economic Freedom, Gretl.

The relationship between the socio-economic development and the demand for insurance in Poland in 2004–2019

The article examines the relationship between selected indicators of socio-economic development and the demand for insurance. For this purpose, an econometric model was built, in which the value of gross written premium was assumed as the dependent variable (the variable represents the demand for insurance). On the other hand, the set of explanatory variables (representing socio-economic development) includes, inter alia, poverty index, voter unpopularity index, stabilization policy index, components of the Human Development Index – HDI (life expectancy index, educational index, income index) and sub-indexes of the Index of Economic Freedom – IEF (e.g. property rights, tax burdens, expenditure government, business freedom, labor market freedom, trade freedom, investment freedom, financial freedom). The adopted scope of the research covers the years 2004–2019. Econometric modeling was performed in the Gretl program.

Based on the econometric analysis, it was found that among the factors of socio-economic development, it was the educational index, labor market freedom, trade freedom and investment freedom that best explained the value of gross written premium in Poland in 2004–2019. It is worth noting that only the education index had a negative impact.

Keywords: insurance market, socio-economic development, Human Development Index, Index of Economic Freedom, Gretl.

MGR INŻ. KONRAD ROJEK – doktorant, pracownik badawczo-dydaktyczny Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, Wydział Ekonomii i Finansów, Katedra Ekonomii, Katedra Finansów i Ubezpieczeń
e-mail: k.rojek@uthrad.pl